

ADVIES

Aan:	algemene raad
Van:	wetgevingsadviescommissie insolventierecht
Datum:	17 augustus 2026
Betreft:	Consultatiedocument betreffende de Wet schuldregelen

SAMENVATTING

1. Inleiding

- 1.1. Deze bijdrage vormt een reactie op het Consultatiedocument betreffende de Wet schuldregelen, zoals op 22 juni 2026 gepubliceerd op <https://www.internetconsultatie.nl/wetschuldregelen>.
- 1.2. De wetgever beoogt met de Wet schuldregelen het volgende:
 - 1) verbod op schuldregelen met uitzondering van gemeenten en enkele beroepsgroepen;
 - 2) sneller ingrijpen door de overheid door het opleggen van een bestuurlijke boete indien regels worden overtreden door onbevoegde schuldregelaars;
 - 3) vaste reactietermijnen voor schuldregelaars en schuldeisers, zodat het proces niet vertraagd wordt en schulden sneller en duidelijker worden opgelost.
- 1.3. De adviescommissie insolventierecht ziet aanleiding advies uit te brengen naar aanleiding van de drie beleidsstukken 'Concept Regeling' (verder te noemen: 'wetsvoorstel'), 'memorie van toelichting' (verder te noemen: 'MvT') en 'Beantwoording Beleidskompasvragen' (verder te noemen: 'Beleidskompasvragen').

2. Advies

Verbod op schuldregelen met uitzondering van gemeenten en enkele beroepsgroepen

- 2.1 In de Beleidskompasvragen wordt het probleem geschetst dat de markt onvoldoende weet wat de grenzen van de wet zijn met betrekking tot '**bevoegde**' en '**onbevoegde**' schuldregelaars. Artikel 2 van het wetsvoorstel lijkt echter niet meer duidelijkheid te scheppen dan de huidige artikelen in de Wet op het consumentenkrediet (Wck). Op pagina 22 van de MvT staat dat schuldregelaars verdeeld kunnen worden in legale en in illegale schuldregelaars. Wellicht dat de op pagina 22 van de MvT genoemde definities in de begripsartikelen van artikel 1 van het wetsvoorstel kunnen worden meegenomen. Dit zou de rechtzoekende ten goede komen.
- 2.2 Het begrip '**om niet**' in het huidige artikel 48 Wck is verwarrend. Dit begrip wordt in artikel 2 lid 1 in het wetsvoorstel nog steeds gebruikt en niet nader uitgewerkt, ook niet in artikel 1 Begripsbepalingen. Op pagina 13 van de concept MvT wordt aan het begrip 'om niet' aandacht besteed, maar de omschrijving is onduidelijk. Want er staat eerst "*[...] ofwel dat de kosten niet ten laste komen van het vermogen van de schuldenaar*", wat lijkt te betekenen dat met "om niet" niet bedoeld wordt dat de schuldregelaar geen kosten in

rekening mag brengen, maar dat hiermee slechts bedoeld wordt dat deze kosten niet bij de schuldenaar zelf in rekening gebracht worden. Maar er staat vervolgens ook: "*Daarom is het niet toegestaan om de kosten door een derde te laten betalen.*" Dat lijkt weer te suggereren dat er toch wel kosten in rekening gebracht kunnen worden. Op pagina 34 van de concept MvT staat verder: "*Met schuldregelen 'om niet', wordt bedoeld dat er ofwel geen kosten voor schuldregelen in rekening worden gebracht, ofwel dat de kosten niet ten laste komen van het vermogen van de schuldenaar of door een derde worden betaald. Ook wanneer de schuldregelaar niet een van de personen of instellingen als bedoeld in onderdeel a of b van het eerste lid is, is het verlenen van een dergelijke dienst toegestaan, mits de kosten voor de schuldregeling niet ten laste van het vermogen van de schuldenaar komen*". De adviescommissie is van mening dat het meer duidelijkheid geeft wanneer schuldregelaars geen kosten in rekening mogen brengen.

- 2.3 In artikel 2 lid 2 in het wetsvoorstel staat dat '**Overeenkomsten tussen een schuldregelaar en een schuldenaar die zijn gesloten in strijd met het eerste lid zijn nietig**'. Op pagina 13 van de MvT staat: '*In [...] het wetsvoorstel wordt geregeld dat overeenkomsten die zijn gesloten in strijd met het eerste lid nietig zijn. [...] De schuldenaar zal daar dan een beroep op moeten doen. Als vast komt te staan, door een oordeel van de rechter, dat sprake is van een overtreding van het verbod betekent dat dat schuldenaren die een overeenkomst hebben gesloten met de overtreder van het verbod op schuldregelen niet aan deze overeenkomst gehouden kunnen worden*'. Het zou de rechtzoekende ten goede komen als hij – in een civiele procedure aangesproken tot betaling door een schuldregelaar – niet zelf een beroep op de nietigheid van de in strijd met het eerste lid gesloten overeenkomst zou behoeven te doen, maar de rechter dit ambtshalve toetst. Wellicht kan in de MvT hieraan aandacht besteed worden.

Sneller ingrijpen door de overheid door het opleggen van een bestuurlijke boete indien regels worden overtreden door onbevoegde schuldregelaars

- 2.4 Volgens de Beleidskompasvragen zien gemeenten veel meer overtredingen door onbevoegde schuldregelaars (5 à 10 keer zoveel) dan het aantal wat gemeld wordt bij de Dienst Financiële-Economische Integriteit (DFEI). Vervolgens zet het wetsvoorstel in op de mogelijkheid tot **oplegging van een last onder dwangsom** (art. 7) of het **opleggen van een bestuurlijke boete** (art. 8). Op pagina 22 en 23 in de concept MvT staat dat er vanuit de nieuwe bestuursrechtelijke middelen 'preventieve' en 'corrigerende' werking gaat. De vraag is of enerzijds de bestuursrechtelijke maatregelen het probleem gaan oplossen omdat de minister afhankelijk blijft van signalen van overtredingen aan de DFEI vanuit de markt en anderzijds of de preventieve en corrigerende werking werkelijk onbevoegde schuldregelaars zal afschrikken of ontmoedigen. Wellicht kan hieraan meer aandacht besteed worden.

Vaste reactietermijnen voor schuldregelaars en schuldeisers, zodat het proces niet vertraagd wordt en schulden sneller en duidelijker worden opgelost

- 2.6 De adviescommissie vraagt zich af of **vaste reactietermijnen** het probleem gaan oplossen dat de doorlooptijden doorgaans te lang zijn. Zowel voor de schuldeiser als voor de schuldhulpverlener lijken er geen concrete gevolgen te zijn indien reactietermijnen worden overschreden (afgezien van de wijziging van artikel 287a Fw, zie par. 2.7 en 2.8). De

schuldregelaar kan weliswaar namens zijn cliënt een verzoek dwangakkoord/verzoek Wsnp (Wet schuldsaneringsregeling natuurlijke personen) indienen, maar dat kan nu ook al als een schuldeiser niet reageert. Ook lijkt niet voldoende gewaarborgd te zijn wat de positie van de schuldenaar is indien hij zich als rechtzoekende geconfronteerd ziet met een schuldregelaar die niet doorpakt. Het doorlopen van een klachtenprocedure, zoals op pagina 9 MvT wordt beschreven, is nu ook al mogelijk. De vraag is of een (tijdrovende) klachtenprocedure een rechtzoekende voldoende zal helpen omdat er geen juridische consequenties verbonden lijken te zijn voor de schuldregelaar. Bovendien is de positie van een schuldenaar kwetsbaar. Daarbij komt dat een schuldregeling pas het slotstuk van schuldhelpverlening is. De doorlooptijd van de eerdere fases (intake en stabilisatie) is vaak ruimschoots langer dan van de schuldregelingsfase. Maar juist dit stroperige deel van het traject wordt met dit wetsvoorstel niet aangepakt.

- 2.7 In artikel 3 van het wetsvoorstel staat dat als reeds een verzoek dwangakkoord is gedaan en zich dan alsnog een schuldeiser meldt, deze vordering meegenomen kan worden. Maar: de minnelijke schuldregeling is een civielrechtelijke overeenkomst tussen de schuldenaar en de schuldeisers. In de aanbodbrief aan de schuldeisers zijn de afspraken vastgelegd waarmee de schuldeisers akkoord zijn gegaan. Meestal is in de aanbodbrief niet vastgelegd dat nieuwe schulden 'zomaar' kunnen worden toegevoegd. Dat betekent dat een schuldregelaar bij een 'vergeten' vordering opnieuw moet gaan onderhandelen omdat alle schuldeisers akkoord moeten zijn dat de vergeten schuld meegaat in de schuldregeling.
- 2.8 Het artikel in het wetsvoorstel lijkt bovendien te suggereren dat alleen als het de schuldeiser **niet** toe te rekenen valt, deze vordering alsnog meegenomen kan worden in het voorstel of bij het verzoek dwangakkoord/Wsnp. Dat betekent dus dat in het geval het wél toe te rekenen valt, de vordering niet meer kan worden meegenomen. Nog afgezien van het feit dat dit een lastige norm is, is dit niet in het belang van de schuldenaar: anders dan bij de Wsnp geldt er bij een minnelijke regeling (ook als die tot stand komt door een dwangakkoord) géén schone lei. Finale kwijting heeft alleen betrekking op de vorderingen die zijn meegenomen. Niet reageren zorgt er dus voor dat de vordering niet meedoet in de minnelijke regeling en dus nog gewoon volledig verhaald kan worden op de schuldenaar. Dit punt verdient dus nadere aandacht.